

երեսուն հազար միայն, և յայտոսիկ աւուրս լուաք, թէ պրուշն նոյն երեսուն հազարաւ յուսա-
հատաբար յարձակեալ ի վերայ բանակի միոյ թագուհւոյն յաղթեալ է նմա: (Մեղրոնեան առ Հ.
Իղև., 1757 յեկտ. 21. [Ս. Ղազար]):

ձձե.

Թագաւորն տաճկաց¹ ի բազմաց հետէ հիւանդ էր ախտիւ քանքոենայի և խուրսախ վէրէմիյի
և յանզգոյշ կալն վտանկեցաւ և հոկտ. 29 ի 5 ժամու գիշերոյն մեռաւ, և ի տեղի նորա նոյնհետայն
նստուցին գորդին սուլթան ահմէտին զանուանեալն սուլթան մուստաֆայ...: Ի մահուանն առաջ-
նոյն... ոչինչ շփոթութիւն ծագեցաւ: Բայց զարմանք մեծ այս են, զի յառաջագոյն միւնէճիմքն
գուշակեցին, թէ սուլթան օսմանն ոչ կատարեալ զամս երիս, մեռանելոց է: Եւ զկնի նորա գալոց
է թագաւոր որ զաւուրս 75 կամ ըստ ոմանց 90 նստեալ յաթոռ մեռանելոց է: Եւ զկնի յառնելոց
է շփոթութիւն մեծ ի մէջ տաճկաց և հուսկ յետոյ յաղթեալ թագաւորեանքն նստուցանելոց են
երրորդ թագաւոր, և նա թագաւորելոց է ամս 25 և ապա վերջանալոց է թագաւորութիւն ի տաճկի:
Արդ առաջինն կատարեցաւ և երկրորդն երևի նոյնպէս կատարիլ: (Հ. Մկր. Անանեան առ Մեղրո-
նեան, 1757. [տեղի?]):

ձձգ.

Նստաւ սուլթան մուստաֆան ի կիրակէ և թուր կապեաց ի ԵՇ.բթի մեծաւ հանդիսիւ և
նոյնժամայն փոխեաց զբազումս, որպէս զսիլիհտար աղայն, զղզլար տղասին, զխափուտան փա-
շայն և զհէքիմգատէն ծովահեղձոյց արար. փոխեաց և հեղձոյց զայլս սալաւտականս. բայց ար-
տաքոյ է խաղաղութիւն մեծ: (Հ. Մկրտիչ առ Մեղրոնեան, 1757. [տեղի?]):

ձձկ.

Ի զլիտոյն հրամանէ ամենեքեան սևազգեցեալ գծուծ շրջին, մինչև բժշկաց լատին[աց]ւոց եղև
զգեհուլ զգեստ հարկատու հպատակի:... Այսօր տանէրէցն հայր մկրտչենց տէր յովաննէսն եկեալ
ի տունորհնէնք ի 17 յունվարի ըստ նորոյն, ասաց՝ թէ այսօր մեռաւ մխլայիմօղլու գէորգ վար-
դապետն: (Հ. Իղև. առ Մեղրոնեան, 1758 յունվ. 19. ի Կ. Պոլիս):

ձձր.

Իմացաք ևս զտալ սուրբ ժողովոյն պաշտպան կրօնիս մերոյ զկարտինալ սփինէլլին:... Վասն
որպիսութեան քաղաքիս զայս ծանիք, զի յոյժ թանկութիւն է այժմ ամենայն իրաց, մանաւանդ
հացի, որոյ ոչ միայն քառասուն տրամն է մէկ ստակ, այլ և այնքան սեաւ և խառն ի կորեկէ,
ի գարոյ, ի մոխրոյ և յայլոց հատից, մինչ զի ոչ կարէ ուտիլ, և ասի, թէ մինչև ցայսօր չէ
եղեալ յստամաջլ այսպիսի սղութիւն. իսկ յանատօլու աւելի է սղութիւնն քան որ յստամաջլ,
մինչև լսեմք թէ ի տիարպէքիւր զմի շունն մի սսկի վաճառեն ի յուտել: Բաց ի սղութենէ տեղոյս
գոյ և եստախ անտանելի ի կողմանէ զգեհուլեաց ամենայն ոայէից՝ մանաւանդ խալփախից, ուստի
զրեթէ ամենեքին այժմ դնեն խալփախս թաթարի ի զլուխս իւրեանց. մերոյն ևս մորթն այնչափ
փոքր և նուազ է, մինչև ծաղրական իմն է գոր կրեմք ի զլուխս մեր: Իսկ ալըզկէրիշ ոչ միայն

1. Օսման Գ.: